

Transportministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

trm@trm.dk

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tel : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

15. december 2014

Høringssvar til udkast til forslag til lov om anlæg af fast forbindelse over Femern Bælt

Kulturministeriet har den 1. december 2014 modtaget Transportministeriets interne høring af 28. november 2014 over udkast til lov om anlæg af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark.

Lovforslaget indeholder en bestemmelse, hvorefter museumsloven ikke finder anvendelse ved udførelse af arbejder i forbindelse med anlæggelse og drift af den faste forbindelse over Femern Bælt og af de danske landanlæg.

Udkastet til lovforslag om anlæg af en fast forbindelse over Femern Bælt

Ved lovforslaget bemyndiges Femern A/S til at anlægge og drive en fast forbindelse over Femern Bælt, som består af en sænketunnel og af etablering af et nyt landområde ud for Rødby Havn (lovforslagets § 1).

Endvidere bemyndiges A/S Femern Landanlæg til at anlægge og drive de danske landanlæg. Landanlæggene består dels af et jernbanelandanlæg, dels af et vejlandanlæg (lovforslagets § 2).

Det følger af § 11 i udkastet til lovforslag, under overskriften "*Varetagelse af naturhensyn*", at Femern A/S og A/S Femern Landanlæg udfører afværgeforanstaltninger af hensyn til naturbeskyttelsen.

Under overskriften "*Forhold til anden lovgivning*" fastsættes i § 12, stk. 1 og 2, i udkastet til lovforslag:

§ 12. Udførelse af arbejder efter §§ 1, 2 og 11 i denne lov kræver ikke dispensation eller tilladelse efter §§ 50 og 65, stk. 1 - 3, jf. §§ 3, 15-18, i lov om naturbeskyttelse og § 35, stk. 1, i lov om planlægning.

Stk. 2. Reglerne om regionale udviklingsplaner, kommune- og lokalplaner i lov om planlægning, i §§ 22 og 26 a i naturbeskyttelsesloven, kapitel 4 i bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt, §§ 8-13

og 26-28 i lov om skove, kapitel 6, 9 og 10 i lov om vandløb, kapitel 8 og 8 a i museumsloven og lov om kystbeskyttelse finder ikke anvendelse ved udførelse af arbejder efter §§ 1, 2 og 11 i denne lov.

I museumsloven er det fastlagt, at det overordnet er Kulturministeriet, der varetager de bevaringsmæssige hensyn i relation til arkæologiske undersøgelser, fredede fortidsminder og sten- og jorddiger. I praksis varetages dette arbejde af kommunerne, Natur- og Miljøklagenævnet og primært Kulturstyrelsen, der har en særlig sagkundskab på området.

Kulturministeriet finder, at det meget betænkeligt, at denne sagkundskab og museumslovens fastlæggelse af, hvilke myndigheder, der skal varetage opgaverne, fraviges.

Erfaringsmæssigt er der endvidere ikke oplysninger, der tyder på, at der er en gevinst, hverken økonomisk eller tidsmæssig, ved en fravigelse. Tværtimod bruges der samlet set flere ressourcer på administration. Det er Kulturministeriets opfattelse, at en smidig proces kan finde sted uden en fravigelse af museumsloven ved en dialog med Kulturstyrelsen. På denne måde er det muligt at varetage de bevaringsmæssige hensyn samtidig med, at der tages hensyn til anlægsarbejdet.

Det er en overordnet målsætning, at de arkæologiske forundersøgelser og undersøgelser, der dagligt bliver udført i forbindelse med anlægsarbejder, skal foregå i en tillidsfuld dialog mellem bygherre og museum. Ved tidlig inddragelse af de arkæologiske museer, kan det overordnede hensyn til anlægsarbejdets tidsterminer altid varetages. Et sådan tæt samarbejde er allerede etableret i forbindelse med Femern-forbindelsen.

Opmærksomheden skal desuden henledes på, at man med gode erfaringer har bibeholdt museumslovens bestemmelser samt Kulturstyrelsens inddragelse på andre områder i Transportministeriet. På Vejdirektoratets område er der således i 2005 udarbejdet en vejledning om samarbejdet mellem Vejdirektoratet, Kulturarvsstyrelsen (nu Kulturstyrelsen) og de arkæologiske museer (*Arkæologi og statens veje*), der sikrer, at Kulturstyrelsen og museerne bliver inddraget tidligt i processen, så anlægsarbejdet ikke forsinkes. En opdatering af vejledningen er allerede udarbejdet i 2011.

Bemærkninger til de enkelte punkter i det aktuelle forslag til lov om anlæg af fast forbindelse over Femern Bælt

Til lovforslagets pkt. 15.5.4.2. (Udkast til forslag om fast forbindelse s. 77)

De nævnte arkæologiske museer har skiftet navne. Sydvestsjællands Museum hedder nu Museum Vestsjælland, og Næstved Museum og Museerne.dk er slået sammen til Museum Sydøstdanmark.

Den betegnelse, som museumsloven bruger, er arkæologiske forundersøgelser og ikke prøvegravninger.

I 7. afsnit nævnes Kulturarvsstyrelsen, som skal rettes til Kulturstyrelsen.

Til lovforslagets pkt. 15.5.8.2. (Udkast til forslag om fast forbindelse s. 81-82)

Der nævnes, at 2 beskyttede rundhøje ligger tæt på den eksisterende bane, og at baneterrænet ud for disse gravhøje skal afgraves, hvorved de arkæologiske lag vil blive påvirket.

Kulturministeriet finder, at der bør ske en arkæologisk vurdering af indflydelsen af dette jordarbejde på de arkæologiske lag.

Til § 12 stk. 2 (Udkast til forslag om fast forbindelse s. 108)

I 4. afsnit fraviges museumsloven i sin helhed. Kulturministeriet henviser til ovennævnte kommentarer.

I samme afsnit skal Kulturarvsstyrelsen rettes til Kulturstyrelsen.

Venlig hilsen

Katrine Tarp
Kontorchef